

▲ De mestvergister van Blue Sphere in Sterksel is een van de grootste van Europa. Maar het geproduceerde gas wordt niet meegeteld als groene energie bij de planning van wind- en zonne-energie.

► Energie ook in Sterksel en omgeving benutten

Gas uit mest moet meetellen bij planning groene energie

In Sterksel staat een van de grootste mestvergisters van Europa, maar de Metropool Regio Eindhoven telt deze groene energie niet mee bij de planning van windmolens en zonneweides in de regio.

Frank van den Dungen

Sterksel

Uitgerekend in Brainport laat de Stuurgroep van de Regionale Energie Strategie (RES), zich anno 2021 alleen sturen door de ratio. Alternatieven en innovaties zijn buitenspelgevallen. Net als het voorstel van de gemeente Heeze-Leende om het groen gas van de mestvergister in Sterksel mee te tellen. De opdracht van het Rijk is immers om hier vóór 2030 zo'n 2 TeraWatt "met zon en wind te realiseren, omdat dit bewezen technieken zijn; andere technieken zijn nog niet voldoende ontwikkeld en mogen dan ook niet worden meegeteld in het bod per RES-regio voor 2030." Aldus de verantwoording bij de Voorlopige RES 1.0.

Datzelfde Rijk telt deze tech-

niek elders wél mee. Er is 152 miljoen euro subsidie uitgetrokken voor het groen gas van deze mestvergister. In beleidsnota's staat dat er nog veel meer groen gas moet komen. Het provinciebestuur van Brabant haalt politieke slimheidjes en ambtelijke boerenkunstjes uit de kast om meer mestfabrieken geplaatst te krijgen. En de mestfabriek in Sterksel krijgt hooguit een waar-schuwend vingertje van die provincie, ondanks een voortdurende reeks fouten en missers én een enorme geuroverlast op de omgeving.

In plaats van dat ze een probleem oplossen, vormen mestfabrieken doorgaans zelf een nieuw probleem. Maar ik ben er wél voor om dáár, waar we nu eenmaal met zo'n mestfabriek opgescheept zitten, de energieproductie gewoon mee te tellen. Ook zou die energie voor een deel ook lokaal moeten

worden benut. Want de omwonenden, die de lasten van transport, geluid, fijnstof, zoönosen en stank dragen, zouden als compensatie best een beetje mogen profiteren van dat groene gas.

Als van het ruwe vergistingsgas stroom gedraaid wordt, dan telt de opbrengst wel. Maar nu dit gas opgewaardeerd wordt tot groen gas, telt het niet. Het gaat in Sterksel om de levering van 24 miljoen m³ gas per jaar, omgerekend is dat de energie van 37 windturbines van 3 MW. Maar groen gas is geen zon of wind. Dus het telt niet. Het kromme is dat zo'n fabriek en de keten erachter zelf nogal wat energie gebruiken. Die telt dan weer wel. En daarvoor moeten er dus ook windturbines komen. Maar de energie die zo'n mestfabriek dan

levert telt niet. Deze logica kan toch niemand volgen.

Als ik dieper in de documenten duik blijkt dat er voor 2030 wél 0,3 TW extra geteld wordt vanwege elektrificatie. Dat is jargon voor extra verbruik van stroom als je van het aardgas afstapt. Daar komt bij dat we ook nog extra stroom gaan gebruiken voor koeling in de steeds warmere zomers, en ook om alle accu's van ons wagenpark op te laden. Tegelijk lees ik dat het elektriciteitsnetwerk in enkele regio's nu de stroom van wind en zon al niet fatsoenlijk kan verwerken. En dat het wel een jaar of tien gaat duren voor dat netwerk op orde is.

Waterstof

Dan kun je toch met je klompen aanvoelen dat je groen gas wél moet meetellen. En dat je ook de goed werkende infrastructuur van gas moet benutten en intussen moet voorbereiden op de distributie van waterstof. En dat je ook structureel in moet zetten op opslag van energie. En dat je met alléén zon en wind voorspelbaar in de problemen komt.

– Frank van den Dungen uit Sterksel is bestuurslid van het Brabants Burgerplatform.

Het gaat in Sterksel om 24 miljoen m³ gas per jaar, energie van 37 windturbines van 3 MW